

Документ за разглеждане в заседание

A8-0299/2016

17.10.2016

ДОКЛАД

относно прилагането на европейската заповед за плащане
(2016/2011(INI))

Комисия по правни въпроси

Докладчик: Костас Хрисогонос

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	7
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ ...	10

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно прилагането на европейската заповед за плащане (2016/2011(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Зелената книга на Комисията за процедура за европейска заповед за плащане и за мерки за опростяване и ускоряване на съдебните спорове по искове с малък материален интерес (COM(2002)0746),
 - като взе предвид Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за създаване на процедура за европейска заповед за плащане¹,
 - като взе предвид Регламент (ЕС) № 936/2012 на Комисията от 4 октомври 2012 г. за изменение на приложенията към Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на процедура за европейска заповед за плащане²,
 - като взе предвид доклада на Комисията относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на процедура за европейска заповед за плащане (COM(2015)0495),
 - като взе предвид оценката за прилагането на европейско равнище на процедурата за европейска заповед за плащане, извършена от Службата на ЕП за парламентарни изследвания,
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A8-0299/2016),
- A. като има предвид, че Комисията представи своя доклад за преглед на функционирането на процедурата за европейска заповед за плащане в съответствие с член 32 от Регламент (ЕО) № 1896/2006;
- Б. като има предвид, че докладът е представен с почти две години закъснение и не включва разширена и актуализирана оценка на въздействието за всяка държава членка в съответствие с изискванията, отчитаща различията в правните разпоредби на всички държави членки и тяхната оперативна съвместимост, а само една непълна статистическа таблица, включваща информация, която датира предимно от 2012 г.; като има предвид, че процедурата за европейска заповед за плащане е незадължителна процедура, която може да се използва по трансгранични дела като алтернатива на националните процедури за издаване на заповеди за плащане;
- В. като има предвид, че процедурата е създадена с цел да се осигури бързо, по-лесно и несвързано с големи разходи възстановяване на суми, произтичащи от

¹ ОВ L 399, 30.12.2006 г., стр. 1.

² ОВ L 283, 16.10.2012 г., стр. 1.

безспорни, ликвидни и изискуеми вземания; като има предвид, че според статистическите данни функционирането на тази процедура изглежда до голяма степен удовлетворително, но че процедурата далече не е достигнала пълния си потенциал, тъй като се използва предимно в държави членки, чието законодателство предвижда подобна национална процедура;

- Г. като има предвид, че процедурата за европейска заповед за плащане попада в категорията на мерките в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела, които имат трансгранични последици и които са необходими за функционирането на вътрешния пазар;
- Д. като има предвид, че просрочените плащания са една от основните причини за изпадане в неплатежоспособност, което излага на риск оцеляването на предприятията, особено на малките и средните предприятия, и води до загуба на много работни места;
- Е. като има предвид, че следва да се предприемат конкретни мерки, включително целенасочени кампании за повишаване на осведомеността, за да се информират гражданите, предприятията, практикуващите юристи и други заинтересовани страни за наличието, функционирането, прилагането и предимствата на процедурата;
- Ж. като има предвид, че в някои държави членки, в които европейската заповед за плащане не се прилага в съответствие с действащия регламент, заповедите следва да се издават по-бързо и във всеки случай следва да се спазва 30-дневният срок, определен от регламента, като се има предвид, че заповедите могат да бъдат изпълнявани само когато вземанията са безспорни;
- З. като има предвид, че разработването на системата e-Codex, която ще позволи онлайн подаването на молби, следва да се насърчи чрез допълнителни мерки, които да имат за цел по-ефикасно използване на процедурата;
- И. като има предвид, че повече държави членки следва да се водят от примера на Франция, Чешката република, Естония, Кипър и Швеция и да позволят на ищците да представят молбите си на допълнителни езици, както и като цяло да предприемат мерки за подпомагане с цел да се сведат до минимум допустими граници на грешките, произтичащи от използването на чужд език;
- Й. като има предвид, че интегрираният характер на процедурата не означава, че с нея може да се злоупотребява с цел изпълнение на несправедливи договорни клаузи, тъй като член 8 от Регламент (ЕО) № 1896/2006 изисква от съда да провери дали вземането е основателно въз основа на наличната информация, като по този начин се гарантира съвместимост с относимата съдебна практика на Съда на Европейския съюз по този въпрос; като има предвид, че всички заинтересовани страни следва да бъдат информирани относно правата и процедурите;
- К. като има предвид, че стандартните формуляри се нуждаят от преразглеждане и периодични прегледи в бъдеще, за да се актуализира списъкът на държавите членки и на паричните единици, както и за да се уреди по по-добър начин плащането на лихви по вземанията, включително подходящо описание на

подлежащите на възстановяване лихви;

- Л. като има предвид, че Комисията следва да разгледа възможността да предложи преразглеждане на разпоредбите относно обхвата на процедурата и относно прегледа на заповеди в изключителни случаи;
1. приветства успешното функциониране във всички държави членки на процедурата за европейска заповед за плащане – процедура, приложима по граждански и търговски дела, свързани с безспорни вземания, чиято основна цел е да се опрости и ускори процедурата за трансгранично признаване и изпълнение на правата на кредиторите в ЕС;
 2. изразява съжаление във връзка със значителното забавяне от почти две години при представянето от страна на Комисията на доклада за преглед на изпълнението на Регламент (ЕО) № 1896/2006;
 3. изразява съжаление във връзка с това, че в доклада на Комисията липсва разширена оценка на въздействието за всяка държава членка, както се изисква от член 32 от Регламент (ЕО) № 1896/2006; изразява съжаление във връзка с липсата на актуални данни в този доклад относно положението в държавите членки по отношение на функционирането и прилагането на процедурата за европейска заповед за плащане; поради това призовава Комисията да извърши разширена, актуализирана и подробна оценка на въздействието;
 4. изразява съжаление също така, че използването на процедурата за европейска заповед за плащане варира значително в различните държави членки; във връзка с това подчертава, че въпреки опростената съвременна процедура, която законодателството на ЕС предлага, различията в нейното прилагане в държавите членки и тяхното желание да предпочитат националното законодателство пред процедурата за европейска заповед за плащане пречат да се постигнат най-добрите възможни резултати от прилагането на Регламент (ЕО) № 1896/2006 и поради това европейските граждани не могат да упражняват правата си на трансгранично равнище, което създава риск от спад на доверието в законодателството на ЕС;
 5. отбелязва, че гражданите използват повече и са по-запознати с процедурата в държави членки, които разполагат с подобни инструменти на национално равнище;
 6. счита, че трябва да се предприемат практически мерки, за да се повиши допълнително осведомеността на гражданите, предприятията, практикуващите юристи и други заинтересовани страни за наличието, функционирането, прилагането и предимствата на процедурата за европейска заповед за плащане в трансгранични случаи; подчертава освен това, че е необходима помощ за гражданите, и по-конкретно за малките и средните предприятия, за да се подобри начинът, по който те използват, разбират и познават съществуващите правни инструменти с оглед на изпълнението на вземания на трансгранично равнище съгласно относимото законодателство на ЕС;
 7. подчертава, че е необходимо държавите членки да предоставят на Комисията

точни, пълни и актуализирани данни за целите на ефективното наблюдение и оценка;

8. насърчава държавите членки да се стремят да издават заповеди в срок от 30 дни и по възможност да приемат молби на чужди езици, като се има предвид, че изискванията за превод имат отрицателно въздействие върху разходите и времето за обработване по отношение на процедурата;
9. напълно подкрепя извършената работа с цел да се позволи в бъдеще електронното подаване на молби за европейска заповед за плащане; следователно призовава Комисията във връзка с това да насърчава използването на пилотния проект e-CODEX и да го разшири за всички държави членки, след като Комисията направи проучване относно възможността молбите за европейска заповед за плащане да се подават по електронен път;
10. призовава Комисията да приеме актуализирани стандартни формуляри в съответствие с изискванията, за да се уреди по по-добър начин *inter alia* подходящо описание на подлежащите на възстановяване лихви с оглед на изплащането на лихви по вземания;
11. счита, че един бъдещ преглед на регламента следва да се стреми да премахне някои изключения от обхвата на процедурата и да преразгледа разпоредбите за преглед на европейски заповеди за плащане;
12. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на парламентите и на правителствата на държавите членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Цел на процедурата

Целта на процедурата за европейска заповед за плащане е да се позволи по-лесното събиране на суми при трансгранични производства. Тази процедура не е задължителна, което означава, че тя е достъпна в трансгранични случаи като алтернатива на различните еквивалентни национални процедури. Накратко казано, процедурата дава възможност на кредиторите да получат лесно заповед за събиране на безспорни вземания в рамките на граждански и търговски спорове. Молбата може да се подава по пощата или често по електронен път, без да е необходима помощ от адвокат, и подлежи на изпълнение в други държави членки, без да е необходимо изпълнението на допълнителни формалности.

Европейската заповед за плащане се издава автоматично, само въз основа на молбата, но длъжникът може да подаде възражение в срок от 30 дни. В случай на такова възражение действието на заповедта се прекратява и може да започне състезателно съдебно производство.

Използване на процедурата

Комисията посочва, че всяка година се подават около 12 000 молби за издаване на европейска заповед за плащане. Процедурата изглежда се използва най-често в държави, в които има подобна национална процедура, което означава, че целевата аудитория е по-добре запозната с концепцията. В някои държави членки степента на използване е изключително ниска, което подсказва, че могат да се положат повече усилия, за да се информират предприятията и практикуващите юристи за съществуването и предимствата на процедурата.

Практическо прилагане

Няколко елемента са от основно значение за ефективното използване на процедурата за европейска заповед за плащане. На първо място, заповедта трябва да се издава бързо, тъй като не е необходимо подробно разглеждане на молбата. Регламентът предвижда, че заповедите следва да се издават в срок от 30 дни. Изглежда обаче, че докато някои държави членки издават заповеди в този срок, в други държави членки това отнема значително повече време, а в някои случаи – повече от половин година. Това е недопустимо.

На второ място, следва да е възможно съответните формуляри да се подават онлайн. Понастоящем е възможно формулярите да се попълнят онлайн, което вече намалява броя на грешките и пропуските във формулярите. Това следва да допринесе и за намаляването на броя на исканията за коригиране или поправяне на молбите. Биха могли да се положат повече усилия в тази област, по-специално чрез системата e-Codex, така че всъщност формулярите да могат да бъдат внасяни онлайн.

На трето място, тъй като това е трансгранична процедура, държавите членки следва да приемат молби по езици, различни от техните собствени, когато това е възможно. Франция служи като пример в това отношение – тя приема молби на пет езика. В

повечето други държави членки обаче молби на чужд език не се приемат.

Правни въпроси

В хода на прилагането на процедурата за европейска заповед за плащане възникнаха редица правни въпроси. На първо място, въпросът за лихвите, дължими върху основното вземане, не е уреден достатъчно изрично в първоначалния регламент. Ситуацията е изяснена от съдебната практика: процедурата за европейска заповед за плащане може да се използва, за да се претендира за лихви, дължими в бъдеще, до датата на действителното плащане¹. При все това формулярите биха могли да улеснят това вземане, като се повиши яснотата на съответните раздели.

На второ място, стана ясно, че пълна автоматичност на процедурата за европейска заповед за плащане, също като автоматичността на съпоставимите национални процедури, на практика невинаги е съвместима със защитата на потребителите. Съдът на ЕС е постановил, че дори ако съдът не е длъжен по принцип да разглежда правните обстоятелства, свързани със заповедта за плащане, ефективността на правото за защита на потребителите изисква като минимум съдът да прецени дали договорната клауза, по силата на която даден стопански субект изисква плащане, е справедлива по отношение на потребителите². Ако тя е несправедлива, заповед за плащане не следва да се издава. Това е съвместимо с регламента, тъй като той предвижда, че съдът следва да провери дали вземането е основателно.

Възражение и преглед

Когато ответникът подаде възражение срещу молбата, процедурата не може да продължи. В зависимост от посоченото от молителя производството може да бъде прекратено, да бъде прехвърлено към редовно съдебно производство или, след преразглеждането от 2015 г., да продължи съгласно европейската процедура за искове с малък материален интерес. Процентът на възраженията се различава силно в отделните държави членки, като очевидно зависи от това дали подобни производства съществуват в националното право. В държавите, в които съществува такава национална процедура, процентът на възраженията е доста нисък, докато в някои други държави той надвишава 50%.

С оглед на естеството на процедурата за европейска заповед за плащане преглед е възможен само в изключителни случаи, например в случаите, в които правото на защита не е било спазено. През 2015 г. бяха проведени обсъждания дали да се изменят разпоредбите относно прегледа в изключителни случаи, но за момента текстът остава непроменен. Въпреки това би било желателно това да се поясни.

Възможни промени в процедурата

Докладчикът счита, че Комисията следва да приеме нови версии на някои от стандартните формуляри, за да се вземат под внимание различните промени, настъпили през последните години, както и за да се подобри яснотата на разделите относно

¹ Решение на Съда (първи състав) от 13 декември 2012 г., Iwona Szyrocka/SiGer Technologie GmbH, C-215/11, ECLI:EU:C:2012:794, точка 53.

² Решение на Съда (първи състав) от 14 юни 2012 г., Banco Español de Crédito SA/Joaquín Calderón Camino, C-618/10, ECLI:EU:C:2012:349, точка 57.

плащането на лихви. Що се отнася до самия регламент, докладчикът е на мнение, че няма непосредствена необходимост от промени, но счита, че някои от ограниченията на обхвата на процедурата биха могли да бъдат премахнати с оглед на напредъка, постигнат от ЕС в областта на семейното право. Повече усилия трябва също така да се положат във връзка с молбите за преглед на европейски заповеди за плащане.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	13.10.2016
Резултат от окончателното гласуване	+: 19 -: 2 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Tadeusz Zwiefka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Daniel Buda, Sergio Gaetano Cofferati, Pascal Durand, Evelyne Gebhardt, Constance Le Grip, Virginie Rozière